

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120363286
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120363286.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX D., prechodne bytom E. XXXX, XXX XX F., G. H., o zaplatenie 9.282,81 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 21Csp/97/2020-162 zo dňa 07. júla 2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalobu zamietla.

II. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.“

Rozhodnutie právne odôvodnil § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v rozhodnom čase k 09.12.2019, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 215 ods. 1, § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

Vychádzal zo zistenia, že dňa 16.04.2014 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvorila so žalovaným Zmluvu o splátkovom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 7.300,- Eur. Keďže žalovaný nesplácal úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému dňa 19.03.2018, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky a zároveň ho vyzval, aby uhradil dlžnú sumu a upozornil ho na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Dňa 21.04.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému zosplatenie celého úveru, pričom toto bolo žalovanému doručené dňa 30.08.2018 s tým, že adresát bol neznámy. Dňa 22.08.2019 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na uhradenie už celého zosplateného úveru, pričom táto výzva bola žalovanému doručená dňa 26.08.2019. Dňa 09.12.2019 bola uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok a dňa 10.12.2019 oznámil právny predchodca žalobcu postúpenie pohľadávky žalovanému. Dňa 30.07.2020 žalobca vyzval žalovaného na pokus o zmier (podací hárok).

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ, s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pri posudzovaní dôvodnosti žaloby skúmal, či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia a žalovanému pasívna vecná legitímácia. Žalobca v konaní síce predložil výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pred postúpením pohľadávky adresovanú žalovanému, a to Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 21.04.2018 a výzvu zo dňa 19.03.2018, avšak žiadnym spôsobom nepreukázal doručenie výzvy, resp. doručenie žalovanému, prípadne aspoň dôkaz, že sa výzva dostala do možnej dispozície žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby boli splnené podmienky dané § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu svojej aktívnej vecnej hmotnoprávnej legitímácie. Pre nepreukázanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách nemohol mať súd prvej inštancie za to, že postúpenie pohľadávky voči žalovanému je účinné. Postúpenie pohľadávky bez preukázania splnenia zákonných podmienok nemôže byť platným právnym úkonom pre rozpor so zákonom, v dôsledku čoho žalobca nie je nositeľom tvrdeného hmotného práva vyplývajúceho z predložených listinných dôkazov, t.j. nemá preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu. Konštatoval, že pri postúpení bankovej pohľadávky musia byť splnené nielen všeobecne deklarované pravidlá postúpenia akejkoľvek pohľadávky v zmysle Občianskeho zákonníka, ale v záujme ochrany spotrebiteľa musia byť navyše splnené aj osobitné predpoklady dané špecifickosťou tejto pohľadávky poskytovanej len na základe bankovej licencie. K uznaniu dlhu žalovaným na pojednávaní uviedol, že tento považoval za rozporný s dobrými mravmi, a preto za absolútne neplatný. Mal za to, že bol získaný nekalou obchodnou praktikou, keďže mu nebola uvedená špecifikácia tohto dlhu a nie sú uvedené ani jednotlivé položky vymáhanej dlžnej sumy. Z uvedeného dôvodu k tomuto uznaniu neprihliadal. V danom prípade žalobca nepreukázal pre účinné postúpenie pohľadávky ani ďalšiu podstatnú skutočnosť a to, že by pred postúpením mu pohľadávky došlo k platnému zosplateniu. Z uvedených dôvodov žalobu zamietol v celom rozsahu.

O trovách konania rozhodol tak, že v konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však trovy konania nevznikli, preto vyslovil, že nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie podal z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces a z dôvodu nesprávnych skutkových zistení. Mal za to, že k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces došlo tým, že súd prvej inštancie nerozhodol rozsudkom pre uznanie napriek tomu, že žalovaný na pojednávaní uznal pohľadávku uplatňovanou žalobou a navrhol, aby bol vydaný rozsudok pre uznanie nároku. Postup súdu prvej inštancie označil za rozporný s odbornou literatúrou a príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Bez právneho významu je čas, kedy v konaní žalovaný uzná nárok uplatnený žalobou a rovnako čas, kedy žalobca navrhne o nároku rozhodnúť rozsudkom pre uznanie. Postup súdu prvej inštancie v predmetnej veci označil za hrubo rozporný s § 282 Civilného sporového poriadku, čím došlo k porušeniu ústavného princípu trojdelenia štátnej moci. Bez pochyby tak došlo k naplneniu všetkých procesných podmienok, ktoré zákon vyžaduje na to, aby bol povinný rozhodnúť rozsudkom pre uznanie. Nad rámec uvedeného poukázal na absurdnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktoré vykazujú znaky absolútnej nepreskúmateľnosti, a to konkrétne na bod 24. odôvodnenia vo vzťahu ku ktorému poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 22.01.2021, kde dostatočným spôsobom špecifikoval uplatnený nárok, rozpísal podrobným spôsobom všetky úrady žalovaného, ako aj spôsob započítania platieb, ba dokonca špecifikoval spôsob výpočtu riadneho úroku a zmluvného úroku z omeškania. Skutočnosť, že žalovaný uvedenej špecifikácii nerozumel, nemôže byť na jeho ťarchu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. ho zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že s rozsudkom súhlasí a žiadal, aby žaloba o zaplatenie sumy 9.282,81 Eur sa zamietla, teda žiadal o potvrdenie pôvodného rozsudku.

Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že tento neuviedol skutočnosti a ani nepredložil dôkazy, ku ktorým by mal zaujať stanovisko. Z uvedených dôvodov trvá na podanom odvolaní a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok preskúmal a zmenil ho tak, že žalobe vyhovie, resp. aby ho zmenil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaný uviedol, že vo veci bolo už rozhodnuté rozsudkom zo dňa 07.07.2021 a z odôvodnenia žaloby vyplýva, že nemá platiť žiadnu finančnú čiastku z dôvodov určených súdom. Uviedol, že súhlasí s obsahom napadnutého rozsudku a s odôvodnením, preto nechce, aby prebiehalo nové konanie. Žiadna nová skutočnosť sa nenaskytla, aby bola relevantná pre zahájenie ďalšieho súdneho konania. Žiadal, aby súd žalobu zamietol v prípade nového konania.

Žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na to, že žalovaný neuviedol skutočnosti a ani nepredložil dôkazy, ku ktorým by mal opätovne zaujať stanovisko. Zároveň uviedol, že žalovaný poukazuje na rozsudok zo dňa 07.07.2021, ktorý nenadobudol právoplatnosť. Z uvedených dôvodov trvá na odvolaní zo dňa 04.10.2021 a navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť tak, že jeho žalobe bude vyhovie alebo ho zrušíť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a nesprávnym skutkovým zistením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnúť, že

niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

K nepreskúmateľnosti rozsudku odvolací súd uvádza, že iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej možnej interpretácii z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie tu napadnutého rozsudku rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

Odvolací súd sa najprv zaoberal podstatnou námietkou odvolateľa, a to, že súd prvej inštancie bol povinný rozhodnúť o jeho nároku rozsudkom pre uznanie, pretože na jeho vydanie boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky.

Vydanie rozsudku pre uznanie nároku prichádza do úvahy v tých prípadoch, ak žalovaný kedykoľvek v priebehu konania uzná pred súdom nárok alebo základ nároku uplatneného žalobcom v podanej

žalobe. Uznanie nároku tak predstavuje procesný úkon žalovaného, teda nadobúda účinky len vtedy, ak je uskutočnený vo vzťahu k súdu. Z uvedeného tak vyplýva, že uznávací prejav žalovaného uskutočnený len vo vzťahu k žalobcovi nebude možné považovať za uznanie nároku, ale napr. len ako uznanie dlhu, či záväzku žalovaným.

Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že súd môže rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku len v tých prípadoch, ak žalovaný kedykoľvek v priebehu konania pred súdom uzná nárok alebo základ nároku uplatneného žalobcom. Vzhľadom na to, že ide o procesný úkon žalovaného, uznanie nároku môže uskutočniť vo všetkých procesných formách, ktoré sú zákonom predpísané pre podania sporových strán. K vydaniu rozsudku pre uznanie nároku tak môže dôjsť v ktoromkoľvek štádiu konania pred súdom (t.j. až do právoplatného skončenia veci), ale musí dôjsť k výslovnému procesnému prejavu žalovaného, že uznáva nárok alebo základ nároku uplatneného žalobcom.

V prípade, ak v priebehu konania dôjde k výslovnému uznaniu nároku žalovaným v procesnej forme predpísanej zákonom a vo vzťahu k súdu, súd ďalej už neskúma hmotnoprávne predpoklady takéhoto uznania. V sporových konaniach, teda kontradiktórnych konaniach, je procesná zodpovednosť za vedenie sporu na stranách sporu. Z uvedeného dôvodu sa preto súd len obmedzí na konštatovanie, že zo strany žalovaného došlo k uznaniu nároku uplatneného žalobcom. V tomto smere je preto potrebné zdôrazniť aj znenie ust. § 285 C.s.p., podľa ktorého odôvodnenie rozsudku pre uznanie nároku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre uznanie nároku.

Odvolačný súd konštatuje, že v predmetnom prípade neboli splnené podmienky na to, aby súd prvej inštancie mohol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie v zmysle § 282 C.s.p.. Žalovaný v priebehu pojednávania konaného dňa 07.07.2021 síce vyjadril súhlas s úhradou dlhu, na otázku súdu dlh výslovne uznal, avšak ako vyplynulo z obsahu zápisnice, k uznaniu dlhu došlo na základe dohody medzi ním a žalobcom na chodbe, ešte pred začiatkom samotného pojednávania. Z uvedeného teda nie je zrejmé, či žalovaný ako spotrebiteľ bol dostatočne poučený o právnych následkoch uznania dlhu. Rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd má za to, že uvedený postup žalobcu ako veriteľa možno charakterizovať ako nekalú praktiku, ktorá mohla ovplyvniť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa. Naviac odvolací súd je toho názoru, že v prípade spotrebiteľských sporov ani prípadné uznanie dlhu žalovaným nie je automatickou podmienkou pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku, teda uvedený procesný úkon žalovaného v spotrebiteľských sporoch by nemal zbavovať súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom žalobcom uplatneného nároku, a to najmä z pohľadu, či táto neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, prípade sa nezaoberať aj ďalšími námietkami sporových strán. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 179/2020 zo dňa 30.11.2021 (zverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 2/2022 – R 25/2022), kde vo vzťahu k uznaniu dlhu spotrebiteľom prijal nasledovný záver: „V spotrebiteľskom spore možno za relevantný prejav spotrebiteľa, že uznáva nárok dodávateľa (§ 282 Civilného sporového poriadku) považovať iba jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav spotrebiteľa, ku ktorému pristúpil až po osobitnom poučení súdom v zmysle § 292 písm. b) Civilného sporového poriadku. Bez takéhoto poučenia súdom samo vyjadrenie spotrebiteľa, že „si je vedomý dlhu“ a „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno považovať za uznanie nároku.“ Aj z uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu tak jednoznačne vyplýva, že takýto prejav žalovaného ako spotrebiteľa v tomto spore nebolo možné vyhodnotiť ako uznávací prejav v zmysle § 282 C.s.p., ktorý by tak zakladal povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že postup súdu prvej inštancie, ktorý vo veci nerozhodol rozsudkom na základe uznávacieho prejavu žalovaného bol správny.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa preto odvolací súd ďalej zaoberal skúmaním rozhodnutia vo veci samej. Tu odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu odvolania žalobcu, ako ani z ďalších jeho vyjadrení v rámci dovolacieho konania nevyplýva, aby vzniesol aj iné námietky, preto sa odvolací súd preskúmal správnosť postupu a záverov súdu prvej inštancie.

Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, keďže neboli splnené podmienky na postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 č. 483/2001 Z. z. zákona o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“), konkrétne nebolo preukázané, že oznámenie o omeškaní a upozornenie na možnosť úver predčasne zosplatniť zo dňa 19.03.2018 bol žalovanému doručený, resp. že mu bol vôbec zasielaný, a rovnako nebolo preukázané ani doručenie zosplatnenia spotrebiteľského úveru zo dňa 21.04.2018, keďže zásielka sa vrátila ako nedoručená z dôvodu, že adresát je neznámy. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie sa stotožňuje aj odvolací súd a rovnako má za to, že v predmetnom spore žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie.

Zákon o bankách predstavuje lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý čo sa týka inštitútu cesie sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. V zmysle už spomínaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť predmetom postúpenia iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (i) splatnou (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (ii) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky (iii) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Zo znenia ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je existencia splatnej pohľadávky. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie však bolo preukázané, že k platnému zosplatneniu pohľadávky nedošlo, pretože žalobca nepreukázal, že oznámenie o omeškaní zo dňa 19.03.2018 a zosplatnenie zo dňa 21.04.2019 bolo žalovanému riadne doručené, resp. že tieto sa dostali aspoň do dispozičnej sféry žalovaného, ktorý mal tak možnosť sa s ich obsahom oboznámiť. Žalobca ani v podanom odvolaní neuviedol žiadne tvrdenia a neoznačil žiadne dôkazy, z ktorých by uvedená skutočnosť vyplývala.

Vo vzťahu k doručovaniu písomností spotrebiteľovi odvolací súd uvádza, že bolo potrebné, aby žalobca preukázal, že vyššie spomínané listiny boli doručené žalovanému, resp. že mal aspoň možnosť sa s ich obsahom oboznámiť. Pre preukázanie uvedeného je potrebné, aby žalobca preukázal to, že listina vôbec došla do dispozičnej sféry žalovaného (najčastejšie je uvedené preukázané buď doručenkou alebo kópiou vrátenej listovej zásielky neprevzatej spotrebiteľom ani v odbernej lehote). Z uvedeného teda vyplýva, že nositeľom dôkazného bremena o možnosti žalovaného oboznámiť sa s obsahom podania je žalobca. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020 (uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021 – R 4/2021), ktorý sa vo vzťahu k doručovaniu právnych úkonov vyjadril nasledovne: „Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca v prípade doručovania oznámenia o omeškaní a upozornenia na možnosť zosplatniť úver zo dňa 19.03.2018 nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal jeho doručenie, resp. aspoň doručovanie žalovanému. V prípade doručovania zosplatnenia úveru zo dňa

21.04.2018 žalobca predložil kópiu zásielky, ktorá sa mu vrátila ako nedoručená, pričom na nej bolo vyznačené, že adresát je neznámy. Ani uvedené však nemožno považovať za dostatočné a náležité preukázanie doručovania zosplatnenia žalovanému, pretože toto sa nedostalo do sféry jeho vplyvu (akoby to bolo napríklad v prípade vrátenia poštovej zásielky, ktorá by sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote). Z uvedeného tak vyplýva, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že vyššie spomínané zásielky boli žalovanému doručované na adresu na ktorej sa zdržiaval, a teda, že mal možnosť oboznámiť sa s ich obsahom. Ak žalobca v priebehu konania nepreukázal doručenie listín, ktoré mali mať za následok zosplatnenie spotrebiteľského úveru, potom nemožno konštatovať, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru. Ak nedošlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, potom nemohla byť ani platne postúpená banková pohľadávka na bankový subjekt, keďže nebola splnená už prvá z troch kumulatívne vyžadovaných podmienok upravených § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Z vyššie uvedeného dôvodu sa potom možno stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že v predmetnom prípade žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, čo správne súd prvej inštancie vyhodnotil ako dôvod na zamietnutie žaloby.

Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že stranám sporu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp.zn. 6Cdo/544/2015.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).